

Kedves testvéreim a Jézus Krisztusba vetett hit által!

Ebből a fejezetből is kiderül, mint a Biblia sok más fejezetéből is, hogy az az állapot, amikor Isten hivatalos népe huzamos ideig azt teszi, ami jó az Isten szemében, gyakorlatilag megvalósíthatatlan. Egyszerűen nem megy. A napokban olvastam Richard Wurmbrand-tól a XX. század egyik hiteles életű keresztyén mártírjától, hogy az egyház Krisztus olyan kórháza, amely több millió klienszt kezel szeretettel, de mivel befogadja a bűnözőket is, akik tovább bűnöznek, így az ő vétkeik miatt az egyháztörténet tele van szégyennel. Ehhez a gondolathoz én még annyit teszek hozzá, hogy ez a befogadás egyszerre származik krisztusi lelkületből és egyszerre ördögiből. Amikor a krisztusiból, az nem más, mint hiteles teherhordozás, amikor viszont sátániból, akkor az haszonból eredően van. Bármilyen okból is legyen tehát, mindenképpen tele van a hivatalos egyház, a hivatalos Isten népe, tehát a zsidó nép és a keresztyén egyházak olyan emberekkel, akik egyáltalán nem Istennek szentelik életüket, hanem nagyon is a maguk kedvére. És az ő vétkeik nem mellékesen történnek, hanem előbb-utóbb mindig a főáramlatban. Országvezetésben, egyházvezetésben, vagy közszokásban, vagy mindenféle szervezetekben, vagy akár családi történetekben. A mai keresztyén Bibliaolvasó szívesen hátrálna ki ebből a szégyenből azzal, hogy ez Jézus Krisztus óta már nem így van, csak hogy ez hazugság lenne. A keresztyén egyház történelem tudniillik éppen ugyanúgy, mint egykor Izráel népénél is, telis-tele van istentelen történetekkel. De nem egyedi esetekkel csupán, hanem tartós ideig való gyalázatokkal. Olykor szégyenszemre a vezetők miatt, máskor éppen az egész egyház szervezetét átjáró tömeges lelki igénytelenség miatt. Ez van. Nem tudunk kihátrálni az érintettségéből. És úgy sem, hogy azt mondhatnánk: legalább a mi egyházunkban, a mi gyülekezetünkben, legalább mostanában ilyesmi elő nem fordult. Bizony, a tartós áldott állapotokban való élés ritka eset, Isten népe igen gyakran fordul el Istenétől és cseréli fel őt hamis istenekre, akiknek kiszolgáltatja magát, akiktől függő lesz, akik kihasználják, becsapják, kifosztják, vagy egyenesen megölik.

Tegyük azonban rögtön hozzá: De az is igaz, hogy Isten prófétákat, bírókat, karizmatikus vezetőket küld ilyenkor az ő népéhez, hogy felrázza a lelki tespedtségéből. Ezek nem erkölcsös emberek, nem tehetséges emberek, nem kortársak közül kiemelkedő emberek, hanem az élő Isten szolgálói és szócsövei. Nem a maguk szemszögéből nézik utálkozva Isten népét, hanem Isten szemszögéből nézik és nagy szeretettel és sírva és mégis keményen bírálva hirdetik meg az ítéletet, aminek a komolyanvétele a későbbi kegyelem egyetlen záloga lehet. Rengeteg ilyen embert küldött Isten Izráel történelmében is, de az újszövetség korában is. Ezek az emberek nem maguk köré gyűjtöttek egy saját tanítványi közösséget, hanem az Istenre tudtak rámutatni, aki az egyéneknek és a népeknek egyaránt Istene, és akinek bizony, van akarata az ő népéhez en bloc is. Ugyanitt azt is hozzá kell tennünk: nem minden nemzedék idejében vannak ilyen emberek. Bár az ilyen próféták ritkán népszerűek, főleg a kortársaik közt, mégis kegyelem, amikor vannak. Jobb, ha nem dől hátra a fotelben a mai magyar református egyház, hogy mivel nincs ilyen figuránk, akkor bizonytalanságban van a közegyház hitélete. Sajnos, ez nagyon nem így van. Imádkoznunk kell, hogy legyenek ilyen egyházi vezetőink, akik utat mutatnak, és azért is, hogy felismerjük őket és hallgassunk rájuk.

Igénk azt is tanítja, hogy Isten mindenféle ellenségek kezébe engedi esni az ő népét, amikor őt nem veszik komolyan. Nincs semleges tér. Harctéren élünk, és Isten kiszolgáltat minket ellenségek kezébe. Ezek az ellenségek néha egyértelműen mindig is azoknak tűnnek, máskor viszont csak idővel jövünk rá, hogy valójában nem a barátaink, sőt az életünkre törnek.

Tatabánya-Óvárosi Református Gyülekezet

Hamar László lelkész

Elhangzott 2023. augusztus 27-én

A bírák könyvének szerzője ezekről az áldatlan állapotokról azt írja, hogy az Úristen föllángolt haragjának következményeiként történnek meg. Méghozzá annak okán, hogy az ő népe ingerelte hűtlenségével az Istent. Testvéreim! Azt gondolom, hogy napjaink divatos reformátusnak, vagy egyáltalán keresztyénnek vélt teológiai gondolkodásmódja szerint Isten a bajba jutott embernek gyorsan segíteni akar, hiszen az az ő akarata ellenére történt. Ez a teológia teljesen figyelmen kívül hagyja, hogy a bajba jutott emberek jelentős százaléka a saját istentelensége miatt jutott bajba. Az emberről, mint áldozatról szól ez a teológia, Istenről pedig úgy, mint akinek kötelessége a bajba jutott embert megszabadítani a bajtól. De mi van akkor, ha az a szegény bajba jutott ember valójában nem is akar megszabadulni? Mi van akkor, ha az a szegény bajba jutott ember sok-sok lépésen keresztül mindent megtett azért, hogy bajba kerüljön? Mi van akkor, ha az a szegény bajba jutott ember végig fittyet hányt Isten törvényeire, akaratára, intéseire? Mi van akkor, ha az a szegény bajba jutott ember sokakkal együtt tette ezt, mert úgy könnyebb volt nem felelősnek lenni? Mi van akkor, ha az a szegény bajba jutott ember mindaddig örömmel ingerelte Istent, amíg már nem fájt neki annyira a következmény, hogy végre gondolkodnia kellett? És mi van akkor, ha az a szegény bajba jutott ember a bajban a 21-re lapot húzva még szidalmazta is Istent, aki ilyen igazságtalanul hagyta őt szenvedni? És mi van akkor, ha ez a szegény, bajba jutott ember nem más, mint maga a hivatalos egyház, vagy gyülekezet, vagy annak éppen a vezetői? Testvéreim! Isten igyekszik kimenteni az ő népét, de a bűne következményétől, vagyis attól, hogy az ellenség kezébe essen: nem menti ki. Isten prevenciós, bajmegelőző jelleggel sokféleképpen próbálja az embert a bűnbeesés előtt megállítani, de amikor az ember csak megy a maga feje után, akkor végül elereszti. Majd kimentheti akkor, ha az ember segítségül hívja az ő nevét, de addig elkerülhetetlenül kiszolgáltatja a Sátánnak, illetve az ő szolgálóinak, hatalmasságoknak, embereknek. Ez így van mindmáig.

Igénk végül arra is tanít, hogy amikor ebből az állapotból megmenti Isten az ő népét, akkor idővel ezt elfelejtik és minden kezdődik előről. No, ez sem olyan igei tanítás, amelyik csak az ószövetségi időkben fordult elő. Tudjuk jól, hogy az állat kétszer ugyanabba a csapdába nem esik. De az ember sajnos igen. Emlékeztek Hakapeszi majomra és Hiszékeny úrra, akit a kismajom olyan ügyesen mindig átvert? A mese szórakoztató volt, de az üzenet már nem az: a bűnös ember a Sátánnak hiszékeny, bezzeg Isten szavára nem hallgat. A Magyar Református Egyház 1948-ban országos ébredési mozgalomban vallotta meg, hogy a sok szenvedését megérdemelte, és hogy Krisztus karjaiba igyekszik magát vetni. Azóta eltelt 75 év, a közegyházi állapotok lassan rosszabbak lesznek, mint akkor voltak, és még mindig sehol nem érik egy országos bűnvallás. Eddig egy kisebb jellegű volt csupán, amikor is 1989-ben nagyjából az ország legrendesebb lelkészei közösen aláírással, nyilatkozattal bűnt vallottak, míg az igazán érintettek természetesen lapítottak. Azóta sincs bűnvallás, csak panaszkodás a nehéz korra, amiben szenved az egyház. Belevetettük magunkat mindenféle kísértések karjaiba, ellenségek szorítanak mindenhol, de mi még mindig ott tartunk, hogy csalódva az egy igaz Istenben éppen ezért a magunk istenében hiszünk, és nem fordítva gondolkodunk, hogy csalódottan el kellene engednünk ezt a magunk féle jóistenkét és az egy igazihoz kellene kegyelemért esedeznünk. Elfelejtettük 1948-at, amikor is azok, akik akkor egy magyarországi ébredési mozgalomban megtértek, az egyházukhoz, gyülekezeteikhez való hűségüket olyan áldozatban mutatták meg, ami egészen a kétezres évek elejéig kitartott. Az új nemzedékek azonban már azt hitték, hogy az ő kevésbé áldozatos hozzáállásuk mellett is fog majd működni az egyház. A még újabbak is csökkentettek valamennyit a lendületből és azt gondolták, hogy

az is mindig elégségesnek fog bizonyulni. Csakhogy amikor az első ébredéses nemzedék tagjai végül elhunytak, akkor egyszerre nagy lett a baj. Testvéreim! Ezeket nem azért mondom, hogy nemzedékeket szembe fordítsak, vagy, hogy osztályozzam: ki mennyire hívő, hanem azért, hogy láttassam: egyetlen nemzedék, amelyik bűnvallással megtért, és a háláját áldozattal mutatta meg, mennyire hosszú ideig tudta az áldásait tovább közölni. De amikor már a gyülekezeti tagság, az egyháztagság nem hála alapú, Isten kegyelme felé való hálaalapú, hanem szokás alapú, megkereszteltség alapú, kedélyes gyülekezeti hangulat alapú, akkor hamar baj van, mert ezek együttesen is kevesek a belső és külső támadások ellen. Gondoljátok el: ennyire egyházbarát kormány, mint a mostani, nem biztos, hogy valaha lesz még a magyar történelemben, mégis az elmúlt 12 év után, amikor pályázatokkal annyi támogatást kapott az egyház, ami minden képzeletünket felülmúlta, ez alatt körülbelül a negyedével csökkent a magyar reformátusok száma. Elfelejtettük, hogy mekkora kegyelem, ha van gyülekezetünk, egyházunk és azt hittük: majd egyénileg hinni jobb lesz. Meg is lett az eredménye. Hogyan is fogalmazott 2 hete egy az utóbbi években felkapott magyar megkeresztelt keresztyén a házasságtöréséről? „Sok támadást kapok, amiért merek önmagam lenni, merek szabadon szeretni és felvállalni magam.” Hát itt tartunk. Ilyen egy mai magát keresztyénnek valló hitvallása. Kéjes ömlengés az önzés és a gátlástalanság isteni érzéséről, mindez ráadásul sértett előadásban. És akkor még csodálkozunk, hogy Isten kiszolgáltat minket az ellenségeink kezébe? Saját magunk ássuk magunknak a csapdát. Egyéni hitünkkel kérkedünk, és több évezred értelmes hitvallásait nem is ismerjük, vagy elfelejtettük. Isten szabadításait annyira nem ismerik a hívek, hogy lassan már csak az alkoholtól szabadultak furcsának tűnő hitvallásaiból tudjuk meg, hogy Isten szabadító Isten. Fanyalgunk a magyarságunk miatt, mint ha átok lenne, pedig annyi balszerencse közt, oly sok vizsály után isteni csoda, hogy él még e nemzet e földön. Rabszolgamunkának látjuk a 12 órás műszakokat, de Oroszországban az 1800-as évek közepén gyakorlatilag minden paraszt és munkás legalább ennyit kellett, hogy dolgozzon, minimum heti hatszor, sokkal rosszabb munka körülmények között. Ezzel most nem a 12 órás munka, vagy a hozzá társuló gyenge fizetések problémáját akarom kicsinyíteni, hanem arra hívom fel a figyelmet: amiért a XXI. században panaszkodunk, azért 1 évszázaddal ezelőtt még hálát adtak volna. Gyorsan elfelejtjük a szabadításokat. Azért sem adott hálát nyilvánosan senki, hogy 1989 után nem volt olyan elszámoltatás, aminél a sok gonoszságot elkövető embereket börtönnel büntették volna. A besúgókat, a hazugokat, a lopókat, a csalókat, az erőszakosokat. Hogy lehet az, hogy 1989 után minden magyar áldozatként beszél magáról, hogy ővele hogy kitoltak korábban, vagy akár éppen utána? Ők miért nem adtak hálát azért, hogy olyan rendszerváltás volt, amiben nem tekerték ki a nyakukat?

Kedves testvéreim! Napi igénk összefoglalóan arra tanít, hogy a bűn ellen nincs orvosság. A bűn ellen nem orvosság az emberi ész, sem a lendületből erkölcsösnek maradás taktikája. A bűn ellen csak az Istenhit, a vele való élő kapcsolat, és az ő kegyelme az orvosság. De ahhoz engednünk kell Istent munkálkodni. Isten törvényt ad nekünk a Bibliában, prófétákat küld, akik az ő szabadítását hirdetik, segítik, nekünk pedig bünt kell vallanunk és azt elhagynunk. Az, hogy benne élünk az egyházban, az, hogy hivatalosan az Isten népe vagyunk, édeskevés az üdvösséghez. Csak rövid ideig szokott lenni viszonylag tiszta az egyház. Ne áltassuk magunkat. Fülelve kell, hogy lessük a prófétákat, amíg vannak, ne csapjuk be magunkat azzal, hogy a dolgok valahogy mindig történnek velünk, és nem mi alakítjuk azokat, vagy, hogy észre sem vettük, hogy azok is alakíthatnak minket. Isten azt szeretné, hogy az ő népe az ő szent nyája lenne és nem ostoba birkák csoportja. Azt szeretné, ha rá mutatnánk, és

nem magunkra hívnánk fel a figyelmet. Főleg nem a bűneinkkel. Azt szeretné, ha szabadok lennék minden jóra és ellene tudnánk állni az ellenségeknek. Azt szeretné, ha az ő fiát, akit megváltóul elküldött nekünk, nem felednénk, hanem megbecsülnénk, követnénk, oltalma alá helyeznénk magunkat. Valljuk meg csendes imában bűneinket és kérjük az ő bocsánatát. Tekintsünk magunkra úgy, mint akiknek nem magánügy a keresztyénségük, hanem Isten választott népeként istenfiak kell, hogy legyünk, s csillagként ragyognunk kell e sötét világban. Ámen.

Kedves keresztelős család, kedves gyülekezet!

A gyermekek számára nem nehéz megértetnünk azt a nagyon bonyolult fogalmat, hogy Isten. Egyszerűen értik. Isten úgy teremtett meg minket, hogy ennek a képességét belénk plántálta. Hasonlóképpen a mennyet sem kell magyaráznunk kétségbeesett erőfeszítéssel: a gyermekek érzik, hogy a világ több, mint amit az anyaggal meg lehet magyarázni, van láthatatlan világ is a látható mellett. Még nem ismerik Jézust, de már tudják, hogy van menny és föld. Mi, felnőttek persze ezt a földet igyekszünk minél inkább megismertetni velük, és ez nem is baj. Csak akkor, ha közben nem ismertetjük meg velük a mennyet is. Azt a mennyet, ami Jézus otthona. Ahonnan jött hozzánk és ahova hív minket. Ahol olyan közösségben lehetünk Istennel és egymással, aminél nincsenek azok a korlátok, amik most még vannak. E földi világban még a napnak is van árnyéka. Még a legjobb dolognak is van rossz oldala is. De a mennyekben minden teljességgel valósul meg. Ezért mondta azt Jézus, hogy ott már nem is úgy kell elképzelnünk egymást, mint egy jó családot, hanem inkább úgy, mint ahol mindenki mindenkinek a valakije, szerette, és nincs bűn, nincs halál, nincs szenvedés, félreértés, szeretetkorlát.

Kedves család, kedves gyülekezet! A gyermekek nagyon nyitottak a mennyei világ felé. Amíg kicsik, fiatalok, addig kell ezt a hitet és tudást erősíteni bennük, mert ezek hanyagolásával múlik a nyitottságuk a menny felé, márpedig csak a földi állapotok közé helyezett gyermekeink örök és állandó boldogságában hinni igen nagy merészség lenne. Tegyetek meg mindent azért, hogy megismerjék azt, akié minden hatalom mennyen és földön. Ámen.